{|ÿZÿæœÿæÁÿ fàÿæÀÿ ¨¨Ó• {É¯ÿ¨¨êvÿ : Lÿœÿ{LÿÉÀÿ þÜÿæ{'ÿ¯ÿ H þLÿÀÿ {þÁÿæ

ଡକ୍ଟର ଦୁର୍ଗାମାଧବ ପୃଷ୍ଟି

ଇତିହାସ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କେଶରୀବଂଶ ରାଜାମାନଙ୍କର ବଂଶଧର ଶ୍ରୀ କନକ କେଶରୀଙ୍କର ରାଜଧାନୀ ଭୀମନଗ୍ର ଦଣ୍ଡପାଟ ବା ଭୀମନଗରୀ ଥିଲା । ଏହି ଦଣ୍ଡପାଟର ନାମ ପରଗନା ବା ପ୍ରଗଣା ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ । ଏହି ବିଭାଗଟି ଗଡ଼ଜାତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିରଳ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରାଚୀନ ରାଜକୀୟ ଶାସନ ବିଭାଗ (Administrative Division)ର ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ । ନିଜ ଗଡ଼ ବା ଢେଙ୍କାନାଳ ରାଜଧାନୀଠାରୁ ବାୟୁକୋଣରେ ପ୍ରାୟ ଦଶକ୍ରୋଶ ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ତୀରରେ ପ୍ରାଚୀନ ଭୀମନଗରୀ ଦୁର୍ଗର ଭଗ୍ନାବଶେଷ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଢେଙ୍କାନାଳ ସହରଠାରୁ ଅନୁଗୁଳକୁ ଯାଇଥିବା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ନଂ-୫୫ରେ ମାତ୍ର ୩୦ କି.ମି. ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଗୁଡ଼ିଆ କାଟେଣୀ ଛକଠାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀକୂଳକୁ ଉତ୍ତରାଭିମୁଖୀ ଗଲେ ଏହି ଦୁର୍ଗର ଧ୍ୱଂସାବଶେଷ ଗଡ଼ ଅବସ୍ଥିତ । ଗଡ଼ର ଉତ୍ତରପାର୍ଶ୍ୱରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ଧୀର ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ପ୍ରବହମାନ । ଏହି ଗଡ଼ର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଗଡ଼ରକ୍ଷାକାରିଣୀ ମା' ରଣଚଣ୍ଡୀ ଓ ପୂର୍ବଦିଗରେ ମା' ରାମଚଣ୍ଡୀ ବିଦ୍ୟମାନ ।

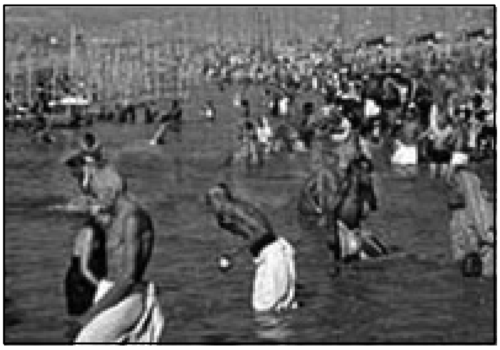
ମକର ମେଳା

କେଶରୀ ବଂଶର ରାଜା (ଖ୍ରୀ:୬୬୭-୬୯୩) କନକ କେଶରୀଙ୍କର ରାଜତ୍ୱ କାଳରେ ଗଡ଼ର (ରାଜଧାନୀ) ପୂର୍ବଦିଗରେ ଏକ ଶିବଲିଙ୍ଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନାମାନୁସାରେ ଏହି ଶିବଲିଙ୍ଗର ନାମ 'କନକେଶ୍ୱର ଶିବଲିଙ୍ଗ' ଏବଂ ମନ୍ଦିରର ନାମ 'ଶ୍ରୀକନକେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର' ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଆସିଛି । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ରୀତି ଯୁଗୀୟ କବି ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ତାଙ୍କ ରଚିତ 'ରସ ବିନୋଦ' ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଏହି ଶିବଲିଙ୍ଗ ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରି କହନ୍ତି - ସେ ପୁରୀ ଗଜପତି ଦିବ୍ୟସିଂହ ଦେବଙ୍କ ରାଜାନୁଗ୍ରହରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ନିଜର ଶେଷ ଜୀବନ ଏହି ଶିବ ମନ୍ଦିରର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମ ଏକଘରିଆ ଗ୍ରାମରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ତୀରରେ କଟାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରଚନା ଅନୁସାରେ -

ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଯୋଡ଼ିବାର ବେଳେ । ଘର ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀକୂଳେ ।।
କନକେଶ୍ୱର ଲିଙ୍ଗ ପାଶ । ଏକଘରିଆ ନାମ ଦେଶ ।।
ତହିଁ ମୋହର ନିଜ ସ୍ଥିତି । କରୁଣା କଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ।।

ରସବିନୋଦ : ପୃ.୩୮୦

ସଂପ୍ରତି ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ଏହି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶୈବପୀଠ କନକେଶ୍ୱର ଶିବ ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତିଥିରେ ତିନିଦିନ ବ୍ୟାପୀ ଏକ ବିରାଟ ମେଳା ଓ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ମହାଯଜ୍ଞ ଆୟୋଜିତ ହେଉଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଖୁବ୍ ନିକଟ ଅତୀତରୁ ପାଳନ କରାଯାଉଅଛି । କିନ୍ତୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ମେଳା ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଦିନ । ତେଣୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହାକୁ ପ୍ରଥମ ମକର ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ମକର ଦିବସ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ । ଦୁଇଦିନ ମକର ମେଳାରେ ନିଜ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ନିମିତ୍ତ ବହୁତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଦିନକ ପୂର୍ବରୁ ଆସି ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନେଇ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ କାଠ, ଚାଉଳ, ଡାଲି, ତେଲ, ଲୁଣ, କିରୋସିନି, ମସଲା, ପନିପରିବା ଇତ୍ୟାଦି ପୂର୍ବଦିନରୁ ବିକ୍ରୟ କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ପୂର୍ବଦିନଟି ମଧ୍ୟ ମକର ଦୁଇଦିନ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍ସବ ଆକାରରେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟତଃ

ଢେଙ୍କାନାଳ ସଦର ମହକୁମା, ହିନ୍ଦୋଳ ମହକୁମା, ତାଳଚେରଗଡ଼, ଅନୁଗୁଳ, ପରଜଙ୍ଗ ଓ କାମାକ୍ଷାନଗର ଆଦି ଅଞ୍ଚଳରୁ ଲକ୍ଷାଧିକ ଲୋକଙ୍କର ସମାବେଶ ହୋଇଥାଏ । ପିଲାମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ନିମିତ୍ତ ଦୋଳି, ରାମଦୋଳି, ସର୍କସ ଓ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଚିଡ଼ିଆଖାନା ଆଦି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରୁଚି ଆଜିକାଲି ଏହାର ଆଡ଼ମ୍ବରତା ଊଣା ହୋଇଗଲାଣି । କିନ୍ତୁ ଏହି ସଂକ୍ରାନ୍ତି ମେଳାର ଆଧାତ୍ମିକତା ଲୋପ ପାଇନାହିଁ । ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସରେ ଏହି ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରାଟି କ୍ରମେ ନିଜର ଆଭିଜାତ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିପାରିଛି । ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନେ ବ୍ରାହ୍ମ ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ପବିତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀରେ ସ୍ନାନସାରି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକନକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ସଂଗେସଂଗେ ତିଳ (ରାଶି) ଓ ତଣ୍ଡୁଳାଦି ଦ୍ୱାରା ମାର୍ଜନା କରି ନିଜ ଦେହରେ ବୋଳି ହୁଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଏପରି କଲେ ମନୁଷ୍ୟର ଅଙ୍ଗ ପବିତ୍ର ହେବା ସଂଗେସଂଗେ ଶରୀରରୁ ସମସ୍ତ ଚର୍ମରୋଗ ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁସାରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶାମ୍ବ ନିଜର ଦୁଃସାଧ୍ୟ କୁଷ୍ଠରୋଗର ନିରାକରଣ ନିମନ୍ତେ ଏହି ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ସରସପ୍ତମୀ (ମାଘ ସପ୍ତମୀ) ତିଥିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶିବ ଉପାସନାରେ ନିମଗ୍ନ ଥିଲେ ।

ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ବ୍ରାହ୍ମ କାଳରୁ ସ୍ନାନଶୌଚ ସାରି ଉଦୟ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଉପାସନା କଲେ ସକଳ ପାପ ବିନାଶ ହୋଇଥାଏ । ଶିବ ହେଉଛନ୍ତି ମହାକାଳ । ଶକ୍ତିର ଆଧାର । ତେଣୁ ଏହି ତିଥିରେ ଶିବଙ୍କୁ ଶତରୁଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରରେ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥିରେ କୌଣସି ଜାତି ବା ଧର୍ମର ବିଭେଦତା ନଥାଏ ।

ଧାର୍ମିକ ବା ସାଂସ୍କୃତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବ୍ୟତୀତ ଏହି ମକର ପର୍ବଟି ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ଏକ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ପର୍ବ ଅଟେ । ଭାରତ ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ଦେଶ । ନୂଆ ନୂଆ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରି ଭାରତୀୟ କୃଷକ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଭାବରେ ତାକୁ ଉପଭୋଗ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣିର ଆୟୋଜନ ବା ପରିକଳ୍ପନା କରିଥାଏ । ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ପର୍ବଟିର ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ । ପୌଷ ଶେଷ ବେଳକୁ କୃଷକ ଧାନ ଅମଳ କରିସାରିଥାଏ । ସେହିପରି ମୁଗ, ବିରି, କୋଳଥ ଆଦି କିଛି 'ରବି' ଫସଲ ମଧ୍ୟ ଅମଳ ହୋଇଥାଏ । ମୁଖ୍ୟତଃ ରାଶି, ଆଖୁ ଏହି ସମୟର ପ୍ରଧାନ ଅମଳ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଭାରତୀୟ କୃଷକ ରାଶି ସହିତ ଆଖୁରୁ ତିଆରି ଗୁଡ଼, ଘିଅ, ନଡ଼ିଆ ଇତ୍ୟାଦିର ସମ୍ମିଶ୍ରଣରେ ଏକ ଖିରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଏ । ତାହା ମକର ଖିରି, ନାମରେ ନାମିତ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ପିଠାପଣା ଓ ନୂତନ ବସ୍ତ୍ରରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସରେ ଭରି ଯାଇଥାଏ । ଶିବଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରି ସେହି ମକର ଚାଉଳ (କ୍ଷୀର, ରାଶି ଓ ଅରୁଆଚାଉଳ) ପ୍ରଦାନ କରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଇଭଉଣୀମାନେ 'ମକର' ବସନ୍ତି । ଏହା ଏକ ଧାର୍ମିକ ସମ୍ବନ୍ଧର ସୂତ୍ର ଅଟେ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି, ପରିବାର ଓ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ମୈତ୍ରୀ ଓ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ସ୍ଥାପନ କରାଇଥାଏ ।

ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଯଥା– ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଓଡ଼ିଶା, ବଙ୍ଗଳା, ଆସାମ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଓ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଆଦି ରାଜ୍ୟରେ ଏହା ଖୁବ୍ ଜାକଜମକରେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଭାରତବର୍ଷର ଏହା ଏକ ଜାତୀୟ ପର୍ବ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତ । ନଦୀ, ପୁଷ୍କରିଣୀ, ସମୁଦ୍ର ଆଦିରେ ସ୍ନାନକରି ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନେ 'ମକରବୁଡ଼' ପାଳନ କରନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଯାତ୍ରା, ଅପେରା, ପାଲା, ଦାସକାଠିଆ, ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଓ ହରିହାଟମାନ ମଧ୍ୟ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା 'ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ' ଏହି ତିଥିରେ 'ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ' ଭାବରେ 'ପଦ୍ମମୁଖ' ବେଶରେ ପୂଜା ପାଇଥାନ୍ତି । କାରଣ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ପୁଣ୍ୟକାଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ବିଷ୍ଣୁ ରୂପରେ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ହିଁ ସନାତନ ଧର୍ମର ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ବିଷ୍ଣୁ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଭେଦତ୍ୱ ବା ଅଭିନ୍ନତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥାଏ । ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଉଛି, ଏହି ତିଥିଠାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଉତ୍ତରାୟଣ ଗତି ହୋଇଥାଏ । ଜ୍ୟୋତିଷଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଦକ୍ଷିଣାୟନ ୬ ମାସ ଓ ଉତ୍ତରାୟଣ ୬ ମାସ ଏହିପରି ସୂର୍ଯ୍ୟ ବାରମାସ ବା ୧ ବର୍ଷ ନିଜର ଗତିପଥ ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତି । ଧନୁ ମାସ ପରେ ବା ଧନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପରେ ମକର ମାସ ବା ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହା ଓଡ଼ିଆ ଦିନ ପଞ୍ଜିକାରେ ପୌଷମାସର ୨୯ ଦିନ ଶେଷରେ ଆସିଥାଏ । ପୁନଶ୍ଚ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ କଳାରେ ବକୁଳ ଅମାବାସ୍ୟା ପରେ ହିଁ ମକର ମାସର ଆଗମନ ହୁଏ । ପୌଷ ଓ ମାଘ ଉଭୟ ମାସର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପକ୍ଷ ଏହି ମକର ମାସର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । କଥାରେ ଅଛି –

'ମକର ପରେ ମାଘର ଶେଷ
ଦେହରୁ କାଢ଼ିବ ଶୀତର ବାସ ।'

ଏହି ସମୟ ବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ କ୍ରମଶଃ ବିଷୁବ ରେଖା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଭାରତର କେତେକ ଅଂଶ ଯଥା– ଓଡ଼ିଶା

ଏହି ବିଷୁବରେଖାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମିର ପ୍ରଖରତା ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ । କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏହି ଗତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ରଚନା କରିଅଛନ୍ତି –

'ଗ୍ରହରାଜ କର୍ଣ୍ଣେ ପଡ଼ିଲା ଋତୁ ସମ୍ରାଟ ଭାଷା
ଗମିଲେ ସରଳ ପଥରେ ତେଜି ଦକ୍ଷିଣ ଆଶା ।'
– କୀଚକ ବଧ

ଗୋଟିଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତିଠାରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଗତିକୁ ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏକ ସୌରମାସ କୁହାଯାଏ । ସେହିପରି ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଗୋଟିଏ ରାଶିରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଶିକୁ ଗତି କରିବାକୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି କୁହାଯାଏ । ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ଅର୍ଥ ସଂକ୍ରମଣ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ଗୋଟିଏ ରାଶିର ଶେଷ ବିନ୍ଦୁରେ ଅବସ୍ଥାନ କଲେ, ତାକୁ ସଂକ୍ରମଣ ବା ସନ୍ଧିକ୍ଷଣ କୁହାଯାଏ । ଏହି ସମୟରେ ପୂର୍ବରାଶିର ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରାଶିର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପୁଣ୍ୟ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ଜ୍ୟୋତିଷଶାସ୍ତ୍ର ମତ ଅନୁଯାୟୀ –

'ଗ୍ରହଣାଂ ଗତି ଲିପ୍ତାଭି ର୍ବିମ୍ବବ୍ୟାସ ବିର୍ଲିପ୍ତିକାଃ
ହୃତା ସଂକ୍ରାନ୍ତିନାଡ଼୍ୟଃ ସ୍ୟୁ ର୍ଭାନୋସ୍ତାଶ୍ଚାତି ପୁଣ୍ୟଦାଃ ।
ଭବନ୍ତି ମିଶ୍ର ଫଳଦାଃ ସ୍ୱ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଗ୍ରତା ଗ୍ରହାଃ
ମଣ୍ଡଳସ୍ୟୋଭୟ ସ୍ଥିତ୍ୱା ଦେବଂ ନକ୍ଷତ୍ର ସନ୍ଧିଗାଃ ।'
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦର୍ପଣ– ପଠାଣି ସାମନ୍ତ (ଷଷ୍ଠ ପ୍ରକାଶ)

ଉକ୍ତ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ତିଥିଟି ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଏହାର ଧାର୍ମିକ ମତ ତଥା ସାଂସ୍କୃତିକ ଜିଜ୍ଞାସା ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃତ୍ୱର ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଚାର କରିଥାଏ । ବିଶ୍ୱପ୍ରୀତି ଓ ମୈତ୍ରୀର ବାଣୀ ପ୍ରଚାର କରି ସାମାଜିକ ସହବନ୍ଧନର ଭୂମିକା ନିଭାଇଥାଏ ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥ ତାଲିକା

୧. ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦର୍ପଣ – ପଠାଣି ସାମନ୍ତ
୨. ରସ ବିନୋଦ – ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ
୩. ଢେଙ୍କାନାଳ ଇତିହାସ – ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦ ଭକ୍ତି ବିନୋଦ
୪. କୀଚକ ବଧ – ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର
୫. ଭାରତୀୟ ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କୃତି – ପଣ୍ଡିତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ମିଶ୍ର
୬. ଓଡ଼ିଆ ବୈଷ୍ଣବ ରସ ସାହିତ୍ୟରେ କବି ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଓ କାବ୍ୟ ରସବିନୋଦ – ଡ. ଦୁର୍ଗା ମାଧବ ପୃଷ୍ଟି

କଲ୍ଲୋଳ କୁଟୀର
ଏମ୍.-୧୭, ହାଉସିଂବୋର୍ଡ଼ କଲୋନୀ
ପୋ– ବାଜିଚୌକ, ଢେଙ୍କାନାଳ

ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାର ବାଲିପାଟଣାଠାରେ ତହସିଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି । ୧୧.୦୧.୧୧